

● ضرورت اصلاح سیستم بازنشستگی

● چشم انداز آتی سیستم بازنشستگی

سیستم بازنشستگی مجارستان

♦ فریبا بهزاد

کارشناسی امور بین الملل صندوق بازنشستگی کشوری

علاوه بر موضوعات اندوخته‌گذاری در طرح بازنشستگی دولتی و میزان دیون مطلق، هدف اصلاحات، تشویق مردم به اشتغال طولانی‌تر و حمایت از زندگی خانوادگی می‌باشد. از زمانی‌که نرخ زاد و ولد معادل ۱/۳ از نرخ جایگزین کمتر شده است، این موضوع به یکی از الویت‌های اصلی دولت و کشور مجارستان تبدیل شده است.

به صورت اجباری بر خوردار است و صندوق‌های بازنشستگی اختیاری در این کشور به عنوان لایه سوم مشغول به فعالیت هستند.

♦ **ضرورت اصلاح سیستم بازنشستگی ۱۹۹۸**

جدیدترین اطلاعات انتشار یافته در مارس ۲۰۱۱ نشان می‌دهد که میانگین بازده سرمایه‌گذاری حق بیمه اعضا در طول ۱۳ سال گذشته، کمتر از نرخ تورم بوده است. در واقع، فقط تعداد کمی از اعضا اظهار می‌کنند که صندوق خصوصی بازنشستگی اجباری می‌تواند درآمد آنها را در دوره بازنشستگی تأمین کند.

♦ **اهداف اصلاحات**

علاوه بر موضوعات اندوخته‌گذاری در طرح بازنشستگی دولتی و میزان دیون مطلق، هدف اصلاحات، تشویق مردم به اشتغال طولانی‌تر و حمایت از زندگی خانوادگی می‌باشد. از زمانی‌که نرخ زاد و ولد معادل ۱/۳ از نرخ جایگزین کمتر شده است، این موضوع به یکی از الویت‌های اصلی دولت و کشور مجارستان تبدیل شده است.

همچنین از دیگر اهداف اصلاحات؛ ایجاد یک سیستم بازنشستگی اجباری با ثبات مالی بلندمدت است که اصول بیمه‌ای را از طریق برقراری ارتباط بین میزان مزایای بازنشستگی فردی با حق بیمه پرداخت شده توسط فرد تقویت می‌کند.

♦ **چشم انداز آتی سیستم بازنشستگی مجارستان**

مهمترین اولویت‌های دولت مجارستان شامل تضمین ثبات بودجه دولت در بلندمدت، کاهش بدهی و دیون مطلق و تشویق اشتغال‌زایی به عنوان مبنای رشد اقتصادی می‌باشد. در چنین شرایطی علاوه بر استمرار توسعه سیستم بازنشستگی، اقدامات آتی باید بر کاهش انگیزه بازنشستگی پیش از موعد، افزایش طول مدت اشتغال آنها و کسب اطمینان از درک و شناخت بیمه‌شدگان نسبت به این موضوع که مزایای دریافتی آنها بر مبنای حق

بیمه پرداختی به سیستم می‌باشد، متمرکز شوند.

کلیه اصلاحات فوق‌الذکر صرفاً در صورتی محقق می‌شود که دولت مجارستان، طرح حساب‌های اندوخته‌گذاری انفرادی را برای کلیه افرادی که در سیستم بازنشستگی دولتی نام نویسی کرده‌اند، به مورد اجرا بگذارد.

♦ **بازنشستگی و ازکارافتادگی**

افراد تحت پوشش عبارتند از: شاغلین از جمله بازنشستگان شاغل، هنرمندان، کشاورزان، خویش‌فرمایان، شاغلین در خارج از کشور، دریافت‌کنندگان مزایای بیکاری و دریافت‌کنندگان مزایای مراقبت از کودک و فوق‌العاده خانواده.

♦ **شرایط بازنشستگی زنان با پرداخت نرخ بالای حق بیمه بازنشستگی**

به موجب قانون مصوب دسامبر ۲۰۱۰ در خصوص اصلاح سیستم مزایای بازنشستگی تأمین اجتماعی سال ۱۹۹۸، معیارهای ویژه‌ای جهت بهبود شرایط زنان تعیین شد؛ به طوری‌که از اول ژانویه ۲۰۱۱، زنان می‌توانند با داشتن ۴۰ سال سنوات خدمت یا بیشتر، قبل از رسیدن به سن استاندارد بازنشستگی، درخواست بازنشستگی کنند. قابل ذکر است که ۴۰ سال سنوات خدمت شامل دوره‌های مراقبت از فرزند نیز می‌شود منتهی زنان از حداقل ۳۲ سال سابقه اشتغال با دستمزد برخوردار باشند.

♦ **مزایای مرتبط با بازنشستگی**

♦ **شرایط برخورداری از مزایا:**

مستمری سالمندی (بیمه اجتماعی): رسیدن به سن ۶۲ سالگی (برای مردان و زنان) و داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه خدمت برای دریافت مزایای بازنشستگی الزامی است.

مستمری جزئی (بیمه اجتماعی): رسیدن به سن ۶۲ سالگی و داشتن ۱۵ تا ۱۹ سال سابقه خدمت (برای مردان و زنان).

مستمری پیشین(بیمه اجتماعی): برای مردان و زنانی که حداقل ۴۰ سال پوشش بیمه‌ای داشته باشند به ترتیب از ۶۰ و ۵۹ سالگی قابل پرداخت است.

بازنشستگی تاخیری (بیمه اجتماعی): به جز در مشاغل خاصی در سایر موارد امکان پذیر است.

مستمری سالمندی (حساب‌های انفرادی): رسیدن به سن ۶۲ سالگی برای زنان و مردان برای دریافت مزایای بازنشستگی الزامی است.

♦ **نحوه پرداخت مزایا:**

مستمری سالمندی (بیمه اجتماعی): میزان مستمری برابر است با ۳۳درصد متوسط حقوق و مزایای بیمه‌شده در ۱۰ سال نخست خدمت و ۲۰درصد متوسط حقوق و مزایای بیمه‌شده از سال ۱۱ تا سال ۲۵ خدمت، ۱درصد به ازای هر سال خدمت از سال ۲۶ تا ۳۶، ۱/۵ درصد به ازای هر سال خدمت از سال ۳۷ تا ۴۰ خدمت و ۲ درصد به ازای هر سال سابقه از سال ۴۰ خدمت به بعد. فرد بیمه‌شده‌ای که حساب انفرادی دارد، تنها مجاز به دریافت ۷۵درصد مزایای مستمری سالمندی بیمه اجتماعی می‌باشد.

مستمری جزئی (بیمه اجتماعی): میزان مستمری سالمندی به نسبت سال‌های خدمت کاهش می‌یابد.

مستمری پیشین (بیمه اجتماعی): میزان مستمری برابر با مستمری سالمندی است.

مستمری تاخیری(بیمه اجتماعی): اگر فردی که حائز شرایط دریافت مزایای بازنشستگی می‌باشد (رسیدن به سن ۶۲ سالگی و داشتن ۲۰ سال سابقه) دریافت مزایا را به تاخیر اندازد، به ازای هر ۳۰روز تأخیر، ۵/۵ درصد به مزایای مستمری سالمندی وی افزوده می‌شود.

♦ **مزایای مربوط به ازکارافتادگی**

مزایای ازکارافتادگی در بیمه اجتماعی قابل پرداخت است.

♦ **شرایط برخورداری از مزایا:**

مستمری ازکارافتادگی: در صورتی‌که ازکارافتادگی ناشی از حادثه باشد، شرایط خاصی برای برخورداری از مزایا وجود ندارد اما در غیر این صورت ۲سال پوشش برای افراد ۲۲ ساله و تا ۲۰ سال پوشش برای فرد ۵۵ ساله مورد نیاز است. میزان مستمری براساس میزان ازکارافتادگی ارزیابی شده متفاوت می‌باشد:

گروه ۱: ۱۰۰درصد ناتوانی در انجام کار و نیاز به مراقبت دائمی

گروه ۲: ۱۰۰درصد ناتوانی در انجام کار بدون نیاز به مراقبت دائم

گروه ۳: حداقل ۶۷درصد ناتوانی از انجام کار

تعیین میزان ناتوانی بر عهده هیئت پزشکی ملی بوده است و بر خلاف برخی کشورها، سن بازنشستگی مستمری سالمندی جایگزین مستمری ازکارافتادگی نمی‌شود.

مقرری ازکارافتادگی: این مقرری به افراد ۱۸ تا ۲۵ ساله‌ای پرداخت می‌شود که ۱۰۰ درصد ناتوان از کار شناخته شده‌اند.